

Mötesanteckningar nätverk: chefer för personliga assistenter, 24 maj 2022

Närvarande:

Linda Karlsson, Vänersborg
Anna-Lena Lihnell, Uddevalla
Annika Hansson, Lysekil
Ida Matsson, Trollhättan
Britt-Marie Karlsson, Färgelanda
Sofia Iseteg, Orust
Maria Klamas, Fyrbodals kommunalförbund

1. Erfarenhetsutbyte och diskussion kring relevanta teman

Denna punkt är en stående punkt på våra nätverksmöten. Här samlar vi de frågor som är relevanta för nätverket att lyfta. Det kan antingen vara planerade frågor som skickas till Maria K innan nätverksmöte eller aktuella frågor som lyfts vid mötet. Vissa frågor kan man behöva förbereda andra kan man ta direkt på "uppstuds". Vi har en påbörjad lista med diskussionsområden som man gärna får fylla på, maila Maria i så fall.

Fokus på dagens fysiska möte var dialog och erfarenhetsutbyte. Såväl frågor från vår lista över identifierade diskussionsområden som aktuella frågor som nätverket fann relevant att diskutera lyftes. Områden som diskuterades vid mötet var:

- Sommarrekrytering
- Datorer, uppkopplingar, säkerhet
- Dokumentationssystem etc.
- Digitalisering
- Arbetsmiljö kontra brukarens självbestämmande
- Kompetensutveckling för PA (se mer senare i dokumentet)
- Brukarens bil – avtal, ansvar.
- Kommunens bil för brukare

- Föranmälda frågor

Inga föranmälda frågor

- Runda i gruppen

Se ovanstående diskussionsområden.

- Lista över kvarstående frågeställningar att diskutera (som lyfts under tidigare möten):
 - Föräldrar som assistenter och gode män
 - Avtal

- Rätten till höga tjänster
- Hur säkerställer vi gott stöd
- Film om att ha assistans från Åmål (läggs förhoppningsvis ut på vår TEAMS-sida)
- Hur bibehålla personal?
- Svårt att bemanna om vissa brukare avsäger sig viss personal
- Nätverkstäckning och dokumentation
- Individens självbestämmande/brukarnas behov och önskemål vs vad kan vi tillgodose på ett bra sätt av hög kvalitet

2. Lidija Beljic – nära vård

Lidija Beljic som är utvecklingsledare för ”nära vård-omställningen” är ett stöd som finns för kommunerna i Fyrbodal och var inbjuden till dagens möte för att återigen berätta mer för oss om omställningen med fokus på just PA. Bilderna som Lidija visade bifogas med anteckningarna.

Här är några länkar som Lidija rekommenderar:

<https://youtu.be/pj-AvTOdk2Q>

- detta är WHO's film om omställningen.

<https://vimeo.com/323175002>

- detta är SKR's film om film om omställningen.

[Västmanlands arbete inom Nära vård - Mattias Damberg - YouTube](#)

<https://youtu.be/HfwKuPxZiSw>

- ett gott exempel från en region.

<https://youtu.be/hfel422aPoA>

- ytterligare en film om det goda exemplet.

Här finns information om VGR's Nära vård-arbete och VGR's filmer:

[Vi ställer om vården - Vårdskiftet \(vgregion.se\)](#)

<https://vimeo.com/461858253>

<https://youtu.be/knrnmqofXfU>

Övrigt av värde:

[Västra Götalandsregionen jobbar strukturerat med patientens perspektiv | SKR](#)

3. Inventering av lokala behov av kunskap

Vi deltar i ett nationellt test av en modell för att inventera lokala kunskapsbehov inom funktionshinderområdet (socialpsykiatri inkluderat). Maria Klamas är en av dem som varit med att ta fram modellen. Utgångspunkten i detta är en rapport som Maria tog fram tillsammans med Theresa Larsen på GR för några år sedan åt NSK-S. Den resulterade i en pilotstudie av en modell vilken nu ska testas nationellt med fokus på funktionshinderområdet.

Vi har en insamlingsperiod från mars – september och kommer att ta upp frågan vid varje FoU-rum/DIKT-nätverk/PA-chefsnätverks möte för att fylla på kunskapsbehov efter hand innan Maria skickar in våra kunskapsbehov till SKR.

Vi identifierar några kunskapsbehov som Maria Klamas dokumenterar. Möjligheten finns också att ta hem frågan och diskutera med era kollegor och medarbetare för lyfta fram vilka kunskapsbehov som kan finnas. **Separat mail går ut med information och frågeställningar från Maria.**

4. Samarbete med andra nätverk

Ett önskemål är att bjuda in biståndschefsnätverket för en dialog kring samverkan mellan beställare – utförare. Vid nästa nätverksträff diskuterar vi inbjudan och vilka frågeställningar vi önskar diskutera med dem. Sedan bjuder vi in biståndschefsnätverket till vårt novembermöte.

Bakgrund:

De nätverk som anges i vår uppdragshandling att vi ska samverka med är:

- Biståndschefsnätverket (Karin Engström)
- Sjuksköterskechefsnätverket (Lis Palm)
- Rehabchefsnätverket (Lis Palm)

<https://www.fyrbodal.se/natverk/natverk-valfardsutveckling/>

Har ni frågor som skulle vara intressanta att diskutera med nätverken

Skicka in dem till maria.klamas@fyrbodal.se så kan vi bjuda in representanter från dessa nätverk vid senare tillfälle.

5. Information från nationella funktionshindernätverket

Maria Klamas

- Socialstyrelsen har ett regeringsuppdrag om könsstympling, uppdraget anger att det uppdraget ska genomföras utifrån ett funktionshinderperspektiv.
- Socialstyrelsen har tagit fram 2 nya utbildningar om IBIC:
 1. Till ledningen, dels för att besluta om införande om IBIC samt dels ett implementeringsstöd
 2. För processledare (och andra) digitala självstudier.
- Nationella brukarundersökningen – ny pilot i höst med fokus på vuxnas myndighetskontakter.
- SKR kommer att jobba mer med analys och verksamhetsutveckling utifrån resultat från nationella brukarundersökningen

- Socialstyrelsen utreder frågan om kompetenscentrum för IF och autism inom boende LSS. Vi har från Fyrbodals sida inlämnat kommentarer. Vi ser det som angeläget med ett sådant kompetenscentrum, men vi vill att det ska ha sin utgångspunkt i målgruppen inte i insats som det är nu.

6. Samarbete med Försäkringskassan

Linda Biltmark från FK deltar på vårt nätverksmöte den **6 september kl. 13.00**

Tanken är att vi samlar på oss frågeställningar som vi vill diskutera med FK och delger dem dessa i god tid innan mötet på samma sätt som vi gjorde under 2021. Har ni frågeställningar som ni vill ta upp med FK skicka dessa **senast 15 augusti** till maria.klamas@fyrbodal.se så sammanställer hon dessa.

Identifierade frågeställningar så långt:

- Retroaktiv ersättning i de ärende som går från LSS-beslut till SFB
- Räkningar, godeman ska skriva på hur många timmar assistans som verkställts, rättssäkerhet?
- Uppdrag om kunskapsstöd gällande assistansersättning
- Uppföljningar av ärenden

Uppdrag om kunskapsstöd gällande assistansersättning

Detta uppdrag skulle vi vilja att FK berättar mer om när de gästar oss i september.

Regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att vidareutveckla sitt arbete genom att ta fram kunskapsstöd. Handläggare ska få vägledning och stöd i arbetet med att dokumentera behov och göra bedömningen av behov mer begriplig för den enskilde. Syftet med kunskapsstödet är att ta fram rutiner för verksamheten som bygger på bästa möjliga kunskap och erfarenheter och kan bidra till att myndigheters bedömningar och beslut blir mer transparenta och begripliga för den enskilde.

Uppdraget ska utföras i samverkan med Socialstyrelsen. SKR och funktionshinderorganisationer ska hållas informerade under arbetets gång. Uppdraget ska redovisas senast **30 juni 2022**.

[Uppdrag om kunskapsstöd gällande assistansersättningen \(regeringen.se\)](https://www.regeringen.se)

7. Digitalisering och välfärdsteknik

- **Inventering personalens kompetens välfärdsteknik**

Enkäten är utskickad till kommunerna, ni beslutar själva om det ska göras eller inte. Resultat skickas till Maria Klamas för sammanställning enligt anvisningar.

8. Uppföljning resultat årliga enkäten

Nätverket ser inte att det är något vi behöver jobba vidare med just nu utifrån 2021 års enkät.

9. Inspirationsdagar/utbildningar

- **Inspirationsdag PA-chefer**

Digital inspirationsdag den 26 oktober. Missa inte att anmäla er via nedanstående länk

[Digital inspirationsdag för chefer inom personlig assistans i Västra Götaland - Fyrbodals kommunalförbund](#)

- **Rättshaveristiskt beteende och bemötande av personer med narcissistiska eller psykopatiska drag**

Man kan delta antingen fysiskt eller digitalt, 22 september 2022.

[Rättshaveristiskt beteende och bemötande av personer med narcissistiska eller psykopatiska drag - Fyrbodals kommunalförbund](#)

- **KomBo – kommunikation och kommunikationsstöd (FULLT)**

[KomBo - en utbildning om kommunikation och kommunikationsstöd inom funktionshinderområdet - Fyrbodals kommunalförbund](#)

- **Chef och ledarskap**

I höst är det återigen möjligt att läsa 7.5 hp chef och ledarskap på Högskolan Väst, en uppdragsutbildning vi varit med att ta fram. Första gångerna gick den med fokus enbart på chefer inom funktionshinder och socialpsykiatri men nu är den vidgad till att omfatta alla chefer inom socialtjänsten. Sista anmälningdag 18 september. Mer info och anmälan via länken [Högskolan Väst - Chef- och ledarskap för chefer inom Vård- och omsorg och socialtjänst 7.5 hp \(hv.se\)](#)

- **Att i vardagen stödja personer med psykiska funktionsnedsättningar och samtidigt missbruk”**

2 utbildningsomgångar öppna, en med start i september en med start i januari.

["Att i vardagen stödja personer med psykiska funktionsnedsättningar och samtidigt missbruk" - Fyrbodals kommunalförbund](#)

En chefsinformationsträff öppen för anmälan:

[Informations- och utbildningsdag för chefer om utbildningen "Att i vardagen stödja personer med psykiska funktionsnedsättningar och samtidigt missbruk" - Fyrbodals kommunalförbund](#)

- **Åldrande, demens och funktionsnedsättning**

Digital utbildningsdag 20 september.

[Digital utbildningsdag på temat "åldrande, demens och funktionsnedsättning" - Fyrbodals kommunalförbund](#)

- **Webbutbildning om stöd till personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF)**

SKR har tagit fram en webbutbildning i fem delar om att ge stöd till personer med intellektuell funktionsnedsättning. Utbildningen fokuserar på vad det innebär att ha en intellektuell funktionsnedsättning och vilket stöd en individ kan behöva i vardagen.

- **Plats:** Digitalt
- **Kostnad:** 3500 kronor exklusive moms per enhet i kommun. Utbildningslänken kan användas obegränsat antal gånger t o m 16 maj 2024

Mer information och anmälan via länken:

[Webbutbildning om stöd till personer med intellektuell funktionsnedsättning \(IF\) | SKR](#)

10. Kompetensutveckling PA

- **Körkort för kognitivt stöd**

Vänersborg har något de kallar "körkort för kognitivt stöd". Det är två delar, på vardera cirka 20-25 minuter. Det är filmer med tillhörande fall/reflektioner. Detta ska alla gå. Vänersborg får gärna visa lite mer om denna utbildning vid nästa PA-träff.

- **PA-utbildning grund samt PA-utbildning fördjupning**

Dessa utbildningar har gått ett flertal gånger, men det har nu varit uppehåll ett par år pga att många PA redan gått utbildningen, i alla fall grundutbildningen.

Nätverket ser gärna att en inventering görs i varje kommun för att se om det kan vara dags att ge kursen igen. Kursbeskrivningarna bifogas anteckningarna. (om vi väljer att upphandla kurserna igen, görs en översyn av kursupplägg och innehåll innan anbudsförfarandet)

- **Kompetensutvecklingsbehov generellt för PA**

Det har vid de senaste två nätverksträffarna framkommit att det finns ett stort behov av kompetensutveckling hos PA. Bra om representanterna i nätverket inventerar vilket kompetensutvecklingsbehov som finns så vi kan diskutera vad som bör anordnas gemensamt, det kan vara utbildningar och/eller inspirationsdagar.

Enligt del 3 i vår Fyrbodalsgemensamma modell för kunskap, kompetens och kvalitet finns en struktur bland annat för hur kompetensutvecklingsbehov inventeras. FoU-rum funktionshinder/socialpsykiatri gör detta en gång per år och respektive kommuns behov

sammanställs. Utifrån det beslutar FoU-rum om vad som ska satsas på att genomföra i samverkan kommande år.

De eventuella behov som nätverk chefer för PA ser lyfts med till denna sammanställning, med fördel kan PA-chefer delta i inventeringen i den egna kommunen.

Länk till rapport ”modell för kunskap, kompetens och kvalitet” för funktionshinderområdet där PA ingår [modell-for-kunskap-kompetens-och-kvalitet-for-baspersonal-funktionshinder-i-fyrbodal.pdf](#)

11. På gång från statligt håll

- Proposition om stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård 2021/22:244 Regeringen vill att möjligheten för personer i behov av hjälp med egenvård ska förbättras. Förslag om lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans vid behov av egenvård presenterades i en lagrådsremiss i mars, nu går regeringen vidare och lägger fram en proposition.

I propositionen föreslås att det ska införas ett nytt grundläggande behov som avser egenvård på grund av vissa medicinska tillstånd. Stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv, eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hens fysiska hälsa, ska ge rätt till personlig assistans.

Det kan handla om situationer där den enskilde direkt behöver akut hjälp med hantering av medicinteknisk utrustning, göra avvägningar avseende dosering av läkemedel eller uppmärksamma tecken på krampanfall vid grav epilepsi.

Regeringen föreslår vidare att en egenvårdslag införs. Med egenvård avses enligt definitionen i lagen en hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan.

Det införs också en ny bestämmelse om att hälso- och sjukvården ska ta särskild hänsyn när vård ska ges till personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar. Vården ska ges på ett sätt som bidrar till den enskildes möjlighet att kunna leva som andra.

Lagändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2023

[Stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård - Regeringen.se](#)

- Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn proposition 2021/22:214

Bifogar också de bilder som Ulrika Lifvakt på SKR visade på nationella funktionshindernätverket!

Regeringen föreslår att det grundläggande behovet, annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade ska tas bort från lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). De hjälpbehov som omfattas av det grundläggande behovet ska också i framtiden ge rätt till personlig assistans och regleras i nya bestämmelser. Regeringen föreslår att stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom ska bli ett grundläggande behov enligt LSS.

Regeringen föreslår också att kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser som en enskild med en psykisk funktionsnedsättning behöver för att han eller hon själv ska klara att tillgodose något av de grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra, ska beaktas som en del av hjälpen med det grundläggande behovet. Något krav på ingående kunskaper om den enskilde ska inte gälla.

Regeringen föreslår också att man ska ta hänsyn till föräldraansvaret enligt föräldrabalken när man bedömer ett barns behov av personlig assistans genom att göra ett schablonavdrag från barnets behov av hjälp med grundläggande behov och andra personliga behov enligt LSS.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

[Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn, Prop 2021 22 214 \(pdf 741 kB\)](#)

- Antalet LSS-insatser ökar, men färre får kommunal personlig assistans

Allt fler personer med funktionsnedsättning får LSS-insatser, men för första gången på många år är det färre som får kommunalt beviljad personlig assistans. Mellan 2020 och 2021 minskade antalet personer som fick kommunalt beslutad PA med 300 personer. Barn upp till 12 år minskade PA med 13 % mellan 2020 och 2021.

Tittar en över de senaste 10 åren har dock PA ökat med 56 %. En del av ökningen menar Karin Flyckt på SoS kan förklaras av indragningar i statlig assistansersättning. Att det blivit en nedgång det senaste året kan beror på att lagändringar fått genomslag, dvs att barn med vissa behov åter kan få statlig assistansersättning. Nedgången kan också ha med pandemin att göra, att färre sökt insatsen.

Antal insatser enligt LSS den 1 oktober 2021:

Insats enligt LSS	0–12 år	13–22 år	23–64 år	65– år	Samtliga
Personlig assistans	742	818	2 590	798	4 948
Ledsagarservice	173	2 521	3 305	670	6 669
Kontaktperson	84	3 466	12 317	1 682	17 549
Avlösarservice	2 716	1 157	193	29	4 095
Korttidsvistelse	2 582	5 243	955	20	8 800
Korttidstillsyn	17	4 548	0	0	4 565
Boende, barn	76	795	1	0	872

Boende, vuxna	0	1 295	24 323	3 933	29 551
Daglig verksamhet	0	3 519	35 833	712	40 064

[Antalet LSS-insatser ökar – men färre får kommunal personlig assistans - Socialstyrelsen](#)

12. Övriga frågor

Fråga från Uddevalla om pedagogiskt stöd för PA. Vänersborg har två stycken plus ett metodstöd, Trollhättan har ett team, Lysekil har en verksamhetspedagog och Färgelanda har två arbetsledare där pedagogiskt stöd ingår i deras arbetsuppgifter.

13. Nästa möte

6 september digitalt kl. 13.00 – 16.00 (Försäkringskassan deltar)

Årets övriga möten

22 november digitalt kl. 13.00 – 16.00

Samtliga mötestider för 2022 är utskickade via Outlook.

Nätverket har beslutat att en gång per år ses fysiskt och att vi då utökar mötestiden till 11.00 – 16.00 och äter gemensam lunch (som var och en bekostar själva). På det fysiska mötet ska mycket tid läggas på kollegiala diskussioner, det kommer inte att finnas möjlighet att delta digitalt på den fysiska träffen.